

(ร่าง)

ประกาศคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

เรื่อง

กรอบแนวทางการบริหารจัดการคลาวด์ภาครัฐตามนโยบายการใช้คลาวด์เป็นหลัก

เนื่องจากเป้าหมายของการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ (ปี ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีคลาวด์มาเป็นเครื่องมือสำคัญในการตอบสนองต่อความต้องการ เพื่อให้กระบวนการทำงานและการให้บริการประชาชนยกระดับเป็นรัฐบาลดิจิทัลได้อย่างรวดเร็ว ประกอบกับพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารงานภาครัฐและการจัดทำบริการสาธารณะเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อการให้บริการและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดยหน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีการบริหารงานและการจัดทำบริการสาธารณะในรูปแบบและช่องทางดิจิทัล ซึ่งมีการบริหารจัดการและการบูรณาการข้อมูลภาครัฐและการทำงานให้มีความสอดคล้องกันและเชื่อมโยงเข้าด้วยกันอย่างมั่นคงปลอดภัย และมีธรรมาภิบาล จึงจำเป็นต้องมีกรอบแนวทางการบริหารจัดการคลาวด์ภาครัฐ สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐสามารถพิจารณาการใช้คลาวด์เป็นหลัก เพื่อมุ่งสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ (๒) มาตรา ๗ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับมติการประชุมคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลครั้งที่ .../๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ... เดือน พ.ศ. ๒๕๖๘ คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล จึงมีมติให้ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เรื่อง กรอบแนวทางการบริหารจัดการคลาวด์ภาครัฐตามนโยบายการใช้คลาวด์เป็นหลัก”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน รัฐสภา ศาล องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การอัยการ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และหน่วยงานอิสระของรัฐ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

“คลาวด์สาธารณะ (Public Cloud)” หมายความว่า บริการคลาวด์ที่เปิดให้บริการกับผู้ให้บริการทั่วไป โดยทรัพยากรทั้งหมดอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้ให้บริการคลาวด์

“คลาวด์ส่วนตัว (Private Cloud)” หมายความว่า บริการคลาวด์ที่ใช้งานโดยผู้ให้บริการเพียงรายเดียว โดยทรัพยากรทั้งหมดอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้ให้บริการรายนั้น

“ผู้ให้บริการ” หมายความว่า ผู้ให้บริการคลาวด์

ข้อ ๔ บรรดาประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้ว ในประกาศนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศนี้แทน

หมวด ๑

การใช้คลาวด์เป็นหลัก

ข้อ ๕ ให้หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาใช้คลาวด์เป็นหลัก และดำเนินการดังต่อไปนี้

๕.๑ ในการใช้คลาวด์ของหน่วยงานของรัฐ ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๕.๑.๑ ใช้คลาวด์สาธารณะเป็นลำดับแรกก่อนคลาวด์ประเภทอื่น เพื่อให้สามารถบริหารจัดการต้นทุนได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ เว้นแต่เป็นกรณีที่มีข้อยกเว้นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๕.๑.๒ ใช้คลาวด์ตามประเภทและรูปแบบที่เหมาะสมกับภารกิจของหน่วยงาน

๕.๑.๓ ใช้คลาวด์จากผู้ให้บริการหรือตัวแทนผู้ให้บริการที่ได้รับการขึ้นทะเบียนภายใต้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๕.๑.๔ มีการจัดลำดับความสำคัญและความเหมาะสมของระบบงานต่าง ๆ ในปัจจุบันที่มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศตามภารกิจของหน่วยงาน เพื่อโอนย้ายระบบงานนั้นไปใช้คลาวด์

๕.๒ กรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องมีการจัดหาและพัฒนาหรือปรับปรุงระบบงานที่มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการออกแบบและพัฒนาระบบงานดังกล่าวต้องมีการดำเนินการ ดังนี้

๕.๒.๑ ออกแบบระบบงานให้มีความสอดคล้องและรองรับกับการใช้คลาวด์เป็นหลักตั้งแต่ต้น (Cloud Native)

๕.๒.๒ ออกแบบและพัฒนาระบบงานให้รองรับการใช้งานที่สามารถปรับขนาดปริมาณการใช้ทรัพยากรได้ง่ายและสะดวก เพื่อรองรับการให้บริการและเชื่อมต่อกับระบบงานอย่างต่อเนื่อง

๕.๒.๓ ออกแบบระบบงานให้ใช้ระบบและองค์ประกอบมาตรฐานของคลาวด์ โดยให้มีการใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการตามมาตรฐานของผู้ให้บริการให้มากที่สุด และหลีกเลี่ยงการออกแบบและพัฒนาความต้องการแบบเฉพาะเจาะจง เพื่อให้ระบบงานสามารถได้รับการปรับปรุงไปตามเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงได้ทันทั่วทั้ง

๕.๒.๔ ให้มีการปรับแต่งฟังก์ชันหรือบริการที่แตกต่างไปจากมาตรฐานของระบบการให้บริการคลาวด์ของผู้ให้บริการให้น้อยที่สุด โดยให้ใช้การปรับแต่งฟังก์ชันหรือบริการด้วยวิธีการปรับแต่งการตั้งค่าระบบ และไม่ควรมีการดัดแปลงระบบฟังก์ชันหรือบริการเป็นแบบเฉพาะเจาะจงที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานของระบบการให้บริการคลาวด์ ทั้งนี้ หากมาตรฐานของระบบการให้บริการคลาวด์ไม่สามารถนำมาใช้กับระบบงานของหน่วยงานของรัฐได้ ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาเปลี่ยนแปลงระบบงานด้วยการตั้งค่าระบบ แทนการดัดแปลงระบบการให้บริการคลาวด์ที่มีมาตรฐานอยู่แล้ว

๕.๓ ให้หน่วยงานของรัฐมีการจัดระดับชั้นข้อมูลและการจำแนกประเภทข้อมูล ให้มีความเหมาะสมกับรูปแบบการทำงานของระบบงานบนคลาวด์

๕.๔ ระบบงานของหน่วยงานของรัฐต้องมีการติดตั้งมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยให้เหมาะสมกับลักษณะข้อมูลและกระบวนการทำงาน และมีมาตรการควบคุมดูแลและการตรวจสอบมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ โดยให้มีการทดสอบการโจมตีระบบเป็นระยะเพื่อลดความเสี่ยงต่อระบบงาน

๕.๕ ให้หน่วยงานของรัฐมีการติดตาม ตรวจสอบการใช้คลาวด์อย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้

๕.๕.๑ ติดตาม ตรวจสอบปริมาณการการใช้งานจริง เพื่อสามารถประเมินและปรับปริมาณการให้บริการคลาวด์ให้เหมาะสม เพียงพอและสามารถรองรับการใช้งานระบบงานอย่างต่อเนื่อง

๕.๕.๒ ติดตาม ตรวจสอบ และตรวจประเมินการปฏิบัติงานของผู้ให้บริการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและระดับการให้บริการที่ตกลง เพื่อให้มีการติดตามปริมาณการใช้คลาวด์ ปรับขนาดทรัพยากรคลาวด์ให้มีความเหมาะสม พร้อมกับตรวจสอบความสมบูรณ์ของระบบ และมีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยอย่างเคร่งครัด

หมวด ๒

งบประมาณและการบริหารจัดการ

ข้อ ๖ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำข้อเสนอโครงการที่ต้องดำเนินการภายใต้นโยบายการใช้คลาวด์เป็นหลัก เพื่อขอรับจัดสรรงบประมาณ โดยต้องมีการประเมินการใช้งานและการคาดการณ์ปริมาณการใช้งานในอนาคตในลักษณะของค่าใช้จ่ายตามรูปแบบการใช้งานจริงและจ่ายตามการใช้งาน (Pay-per-use) เว้นแต่การใช้งานมีรูปแบบที่เหมาะสมกับการจ่ายแบบอัตราคงที่ (Fixed Cost)

ให้การขอรับจัดสรรงบประมาณตามวรรคแรกอยู่ภายใต้แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล ทั้งนี้ กระบวนการของงบประมาณให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายของสำนักงานงบประมาณ

ข้อ ๗ ให้สำนักงานสนับสนุนด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้เข้าใจถึงวิธีการประเมินค่าใช้จ่ายการใช้บริการคลาวด์ในรูปแบบต่าง ๆ ด้วยเครื่องมือและวิธีการคำนวณราคามาตรฐานของผู้ให้บริการ

หมวด ๓

แนวทาง มาตรฐานและกรอบข้อตกลง

ข้อ ๘ ให้สำนักงานจัดทำแนวทาง กระบวนการ มาตรฐาน และกรอบข้อตกลงที่จำเป็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการคลาวด์ภาครัฐ เพื่อเสนอคณะกรรมการเห็นชอบ

ข้อ ๙ ในระยะเริ่มแรก ให้สำนักงานจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญภายใต้กรอบแนวทางการบริหารจัดการคลาวด์ภาครัฐตามประกาศนี้ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาเป็นแนวทางการดำเนินงานเบื้องต้น ดังนี้

- (๑) แนวทางการจำแนกประเภทข้อมูลสำหรับใช้บริการคลาวด์ ตามนโยบายการใช้คลาวด์เป็นหลัก
- (๒) แนวทางการใช้คลาวด์ตามนโยบายการใช้คลาวด์เป็นหลัก
- (๓) แนวทางการกำหนดมาตรฐานบริการผู้ให้บริการคลาวด์ ตามนโยบายการใช้คลาวด์เป็น

หลัก

ข้อ ๑๐ ให้ประธานคณะกรรมการรักษาการตามประกาศนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการปฏิบัติตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่.....

(XXXXXXXXXXXXXXXXXX)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล